N°. 54. **A°. 1831.**

SURINAAMSCHE

COURANT

Van *Donderdag* den 7den Julij.

SURINAME.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 4den dezer, het Schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. L. WILDSCHUT, van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip *de Jonge Evert*, Kapt. J. J. KIERS, naar Amsterdam; lading 185 vaten Suiker, en 55 balen schoone Katoen.

Den 5den, de Schoener *Maria*, Kapt. G. C. F. LEUE.

Idem, de Sloep *Trafalgar*, Kapt. JOHS. WIDDECOMB; — beide naar de Nickerie.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 4den Mei, het Schip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. KLINT; — Idem, het Schip *Susanna Maria*, Kapt. J. F. SPIEGELBERG; — Den 5den, het Schip *den Amstel*, Kapt. G. J. KAT; — Idem, het Schip *Elisabeth Cornelia*, Kapt. J. D. DIETS; — Den 7den, het Schip *Aurora*, Kapt. J. A. DE HAAS; — Den 11den, het Schip *la Liberté*, Kapt. D. DE JONG. — Allen van hier.

Te Darmouth is met verlies van Boegspriet en zwaar Lekkage binnengeloopen, het Schip *Henriette en Betsij*, Kapt. G. B. BOS; — van hier.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand Junij 1831 zijn geboren:

Van het Mannelijk geslacht	11	personen.
» » Vrouwelijk »	10	»
	21.	

OVERLEDEN.

Van het Mannelijk geslacht	9	personen.
» » Vrouwelijk »	14	»
	23.	

Gehuwd: 3 paren.

TE PARAMARIBO OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND JUNIJ 1831.

Den 2den, *Cato* van *Springer*, oud circa 54 jaren.

Den 4den, *Cojo* van *Maria Seonnet*, oud circa 65 jaren.

Idem, *Johanna Francina van Ommeren*, dochter van *Maria Elisabeth Gronert*, oud 1 jaar, 5 maanden en 4 dagen.

Den 7den, *Susanna Elisabeth Berkhoff*, oud ciaca 40 jaren.

Den 8sten, *François Carel Malmberg*, oud 19 jaren en 8 maanden.

Den 9den, *Sara del Prado*, oud 43 jaren, 2 maanden en 12 dagen.

Idem, *Philida* van *Juliaans*, bij den H. Doop genaamd *Poulina*, oud 77 jaren.

Den 10den, de Heer *Cornelis van Elmpt*, in leven Eerste Wethouder en Kurator der Weeskamer, oud circa 33 jaren.

Den 11den, *Abraham Meij*, oud 70 jaren.

Idem, *George*, Matroos op een Eng. Schoener, oud 30 jaren. (Milit. Hospit.)

Den 13den, *Calijpso* van *Engelbrecht*, oud 80 jaren.

Den 16den, *Johannes Thomas Flosdorff*, oud 27 jaren, 8 maanden en 28 dagen.

Den 17den, *Johanna Sophia Reder*, oud 40 jaren.

Idem, *Daniel Jacobus van Claveren*, oud 45 jaren.

Den 18den, *Saraatje* van *Kloubert*, bij den H. Doop genaamd *Gerdina Petronella*, oud 60 jaren.

Den 21sten, *Jacquelina Eva de Montel*, oud 51 jaren en 6 maanden.

Idem, *Johanna Maria Heijmans*, dochter van *Maria Antoinette Bruijning*, oud 3 dagen.

Den 23sten, *Hanna Soesman*, wed. *S. Keizer*, oud 89 jaren.

Den 24sten, *Ester Jacob de Meza*, Huisvrouw van *Jacob Isac Soesman*, oud 48 jaren.

Den 24sten, *Elisabeth Wilhelmina Wijngaarden*, oud 33 jaren.

Den 26sten, *Louis* van *Palria*, oud 24 jaren.

Den 29sten, *Jaël Putto*, dochter van *Arnoldus Putto*, oud 2 jaren en 6 maanden.

Den 30sten, *Jacobus* van *Gurdo*, oud circa 40 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 17 *Mei*. Ten gevolge van maatregelen, van de zijde der Belgen te Antwerpen genomen, heeft de luitenant-generaal *Chassé* het noodzakelijk geacht de beide brillen (*lunetters*) Kiel en St. Laurens, die tot het kasteel behooren, te doen bezetten, en in goeden staat van tegenweer te doen brengen; iets, waartoe hij, volgens de bestaande bepalingen, volkomen bevoegd was. Den 15 Mei, des namiddags ten half vijf ure, heeft deze generaal te dier zake eenen brief uit Antwerpen ontvangen, waarvan wij de vertaling hieronder laten volgen. Omstreeks een uur daarna zijn de huizen en het houtgewas in de nabijheid van de sterkte St. Laurens door vijandelijke scherpschutters bezet geworden, die op de bezetting van dat fort en van de hoofdwallen hebben beginnen te schieten, welk vuur door de onzen beantwoord is geworden. Het wederzijdsch geweervuur heeft geduurd tot het donker werd, en daarbij zijn aan onze zijde twee soldaten gekwetst. Nog gedurende het gevecht heeft de luitenant-generaal *Chassé* eenen brief aan de militaire gezagvoerders in Antwerpen afgezonden, dien wij mede hieronder laten volgen.

Het onderstaande is de bedoelde brief van den belgischen majoor *de l'Eau* aan den majoor *Rupertus*.

»Mijn generaal gelast mij u te doen weten, dat hij onderrigt is geworden, dat uwe krijgslieden dezen nacht zich in den bril St. Laurens geworpen hebben. Deze nieuwe schending der overeenkomst en van den wapenstilstand strekt hem ten bewijze, dat gij, in spijt van de herhaalde beloften en verzekeringen van uwen generaal, niet ophoudt vijandelijke gedragingen te plegen. Als zoodanig zijn aan te merken:

»1°. Het bezetten van het fort Burcht;

»2°. Dat van de bril van Kiel, waar men eerst één enkele schildwacht en daarna eene geheele wacht geplaatst heeft, terwijl men dezelve vervolgens door middel van een gedekten weg (caponnière) met een wachthuis, met het kasteel in verband gebragt, en nog eene nieuwe borstwering opgeworpen en gewapend heeft,

»3°. Het zetten van paalwerk rondom de wapenplaats van den bedekten weg voor de hulppoort, alsmede op verschillende plaatsen lang dien weg;

»4°. Het verhoogen van den uitspringenden hoek van het bastion der Esplanade bij de vestingwerken der stad.

»Aangezien de geslotene overeenkomst uitdrukkelijk zegt, dat alle aanvallende werken van wederzijden gestaakt zullen worden, en daar wij van onze zijde ons stiptelijk aan den inhoud daarvan gedragen hebben, door enkel veiligheidswerken langs de Schelde op te werpen, die men nimmer als aanvallende werken tegen de citadel kan beschouwen, vermits dezelve verre buiten de werking van derzelver geschut gelegen zijn:

»Aangezien het ter sluiks bezetten van de bril St. Laurens eene schending is, die alles te buiten gaat, zoo eischt mijn generaal van mijnheer den luitenant-generaal baron *Chassé*, dat hij onmiddelijk de bril St. Laurens ontruime, de middelen van gemeenschap tusschen het kasteel en die sterkte verniele, en de zaken weder in den vorigen staat brenge; hem verantwoordelijk stellende, voor alle de maatregelen van tegenstand, die hij het regt heeft te nemen, en ook voornemens is, op staanden voet ten uitvoer te leggen."

Hierop is van wege den generaal *Chassé*, door den majoor *Rupertus* het volgende geantwoord:

»Het eerste artikel der overeenkomst van 1 November 1830, welke tusschen den afgevaardigde van het belgisch bestuur, den generaal *Nijpels*, en den luitenant-generaal *Chassé* gesloten is, houdt in, dat de werken tot het doen van eenen aanval van beide zijde gestaakt zullen worden, en dat alles te dien aanzien in *statu quo* zal blijven.

»Dit artikel laat de meest mogelijke ruimte voor het uitvoeren van werken van verdediging; en op die wijze is de genoemde overeenkomst steeds begrepen geworden.

»Het tweede artikel houdt in, dat de voorposten der belgische troepen, buiten de stad, zich zullen houden op eenen afstand van 300 ned. ellen, te rekenen van den voet van het glacis (in het afschrift, dat in uwe handen is, worden de woorden *van den voet* niet gevonden) *het glacis der beide brillen daaronder begrepen.*

»Daaruit volgt, dat de beide brillen van het kasteel begrepen zijn binnen de uitgestrektheid, waarvan het bezit aan ons verzekerd is, en op welke wij dus, ook uit kracht van het 1ste artikel, alle werken van verdediging mogen tot stand brengen, welke wij noodzakelijk zullen achten.

»De luitenant-generaal *Chassé* gelast mij, u dit onder het oog te brengen, in antwoord op den brief, dien gij mij gezonden hebt ter zake van het bezetten van den bril St. Laurens, en u uit te noodigen, om den heer generaal baron *de Failly* te doen opmerken, dat hij [generaal *Chassé*] slechts gebruik maakt van het regt, hetwelk hem gewaarborgd is, bij de overeenkomst, welke een einde gemaakt heeft aan de vijandelijkheden, tijdens het beschieten van Antwerpen; en dat men, door zich daartegen te verzetten en door met maatregelen van geweld het uitoefenen van dat regt te willen verhinderen, zich alle de gevolgen van zulk eene willekeurige uitlegging dier overeenkomst op den hals haalt.

»Wel verre van deze overeenkomst te schenden, heeft de luitenant-generaal baron *Chassé* het zich steeds ten pligt gesteld, dezelve met groote nauwgezetheid in acht te nemen.

»Het fort Burcht is sedert het jaar 1816 onafgebroken door onze troepen bezet geweest; het bezit daarvan is ons door de voorwaarden van den wapenstilstand gewaarborgd; ook is het wereldkundig, dat wij hetzelve geen oogenblik verlaten hebben.

»Tot het bezetten van den bril van Kiel zijn wij evenzeer geregtigd als tot dat van den bril St. Laurens.

»Wat de overige werken betreft, die gij in uwen brief opnoemt, dezelve strekken bij uitsluiting tot verdediging, en kunnen alleen dan dienen, wanneer zij aangetast worden.

»Maar van uwen kant, mijnheer, zijn de overeenkomsten onophoudelijk geschonden geworden, door het opwerpen en wapenen van uwe batterijen op den regter-oever der Beneden-Schelde, die gerigt zijn tegen ons smaldeel, hetwelk wij, volgens art. 3 der genoemde overeenkomst, geregtigd zijn voor Antwerpen te hebben, en hetwelk aldaar moet geëerbiedigd worden. Tegen dit smaldeel, en tegen de vrije gemeenschap op de Schelde, hebt gij werken van aanval opgeworpen, en de batterijen, die gij nog thans bezig zij aan de Boven-Schelde op te werpen, zijn van denzelfden aanvallenden aard, daar zij gerigt zijn tegen de vloot, en opgeworpen worden onder het bereik van derzelver geschut en van dat van het fort Burcht. Deze werken van aanval, die, ondanks onze vertoogen, van uwen kant met ijver voortgezet worden, hebben den luitenant-generaal baron *Chassé* genoodzaakt alle de maatregelen van verdediging ten uitvoer te leggen, welke zulke vijandige beschikkingen van uwen kant hem verpligt hebben te beramen, en hij gelast mij u alnog te antwoorden, dat de gevolgen van al wat men zoude kunnen ondernemen, om hem daarin te beletten, voor rekening zullen komen van degenen, die de overeenkomsten aldus geschonden hebben." (*H. Court.*)

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 29 April. Het dagblad van Koningsbergen meldt uit Tilsit, van den 22sten, dat men uit het distrikt Augustowa vernomen had, dat de insurgenten eene beslissende nederlaag hadden geleden. Terwijl eene afdeeling van 6000 man zich voor den russischen generaal *Fricken* naar Kowno terugtrok, was het 4000 man van dezelve, voor de rivier de Memel komende, gelukt, de bosschen te bereiken, doch de overigen waren bij dien vloed door de Russen ingesloten geworden en genoegzaam allen ter neer geschoten. — Te Koningsbergen had men den 25sten brieven over Riga uit Wilna ontvangen, waarin gemeld werd, dat aldaar alles rustig was, men verwachtte er ieder oogenblik uit Riga nog troepen ter versterking van het garnizoen. In laatstgenoemde stad kwamen talrijke afdeelingen troepen op vaartuigen aan. — Uit Kowno had men te Koningsbergen geene nadere berigten ontvangen.

FRANKFORT, 30 April. Den 18den is het te Faënza, alwaar, gelijk gemeld is, eene sterke gisting en volslagene regeringloosheid heerschte, en geene ootenrijksche bezetting lag, tusschen de lieden uit de voorsteden en de stad zelve, tot dadelijke vijandelijkheden gekomen, waarbij van beide kanten eenige dooden en gekwetsten gevallen zijn. Den 19den wilden de lieden uit de voorsteden den aanval hervatten, doch door de komst eener afdeeling oostenrijksche troepen is de orde hersteld.

De keizerlijke troepen in Italie hebben slechts in Ancona en Bologna bezetting; door kleine beweegbare kollonnen handhaven zij de rust, en ondersteunen zij de pauselijke regering. In den geheelen Kerkelijken-Staat hebben zij thans weinig meer dan 5000 man. (*Haarl. Courant.*)

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van acte eerste default met admissie tot eene tweede daging, in dato 24 Junij 1831, verleend door den Hove van *Civile en Criminele Justitie der Kolonie Suriname*, aan THOMAS BUTTLER PARRIJ, als krachtens substitutie van ALEXANDER FERRIER, thans beheerende den Boedel wijlen JOSEPH ROBERTSON, impetrant van Edictale Citatie en Eischer ter Eenre.

Zoo worden door mij Exploicteur bij den Hove van *Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, voor de tweede maal, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, gedagvaard, gelijk ik dagvaard bij dezen, alle bekende en onbekende Binnenlandsche Crediteuren van den Boedel wijlen JOSEPH ROBERTSON, en voorts alleu en iegelijk die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermeenen te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van welgemelde Hove van *Civile en Crimeneele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 22 Julij 1831, ten einde aldaar de impetrant qq., te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij Edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den inpetrant qq. voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Parmaribo*, den 5den Julij 1831.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTISSEMENTEN.

Op daartoe bekomene authorisatie, zullen de gequalificeerde *Kurators der Nieuwe Wees- Kuratecle- en Onbeheerde Boedels Kamer*, op Maandag den 11den dezer, publiek bij inschrijving (mist het hoogste bod goedgekeurd wordende) verkoopen:

6 Balen Schoone } KATOEN,
2 do. Vuile }

Van de Plantaadje *Welgelegen;* zullende de inschrijvings-billetten worden aangenomen tot *tien* uren, des voormiddags.

Paramaribo den 7 Julij 1831.

De Scriba van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer,
R. GOLLENSTEDE.

De Exploicteur bij den Hove van *Civile en Krimineele Justitie der Kolonie Suriname*, zal in de maand Augustus Achttien Honderd Een en Dertig, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen:

De helft in het bloot stuk Land genaamd *l'Esperance*, gelegen aan de *Para Kreek.*

De helft in de Suiker Plantaadje *la Simplicité*, en aanhoorige Gronden *Urapania*, *Berseba*, *de Goede Hoop*, *Boavista*, *Nieuw Hazard* en *la Confiance*, gelegen aan de rivier *Suriname*, als mede de Gronden *Beaulieu*, *Leeuwenberg* en *Niedoor*, gelegen aan de *Para Kreek*, en aan de verkochte Plantaadje *Overbrug* behoord hebbende Gronden *Petit Versaille* en *Watervliet*, gelegen aan rio *Suriname* cum annex.

De helft in de Suiker Plantaadje *de Drie Gebroeders* en aanhoorige Gronden *la Contempation* en *Restaurada*, gelegen aan rio *Suriname*, *de Vrijheid* en *Porto Bello*, gelegen aan de *Para Kreek* cum annex, aankomende den Boedel wijlen SALOMON ABENDANON; zijnde de inventarissen van gemelde Plantaadjen ten kantore van den ondergeteekende berustende.

Paramaribo den 6 Julij 1831.

De Exploicteur voornoemd,
N. L. BRAAM.

De ondergeteekende, als daartoe geautoriseerd zijnde, brengt ter kennisse van de belanghebbenden, dat de gewone Exercitie met de *Brandspuiten*, zal plaats vinden, op aanstaande Zaturdag den 9den dezer, des morgens ten *half zes* uren.

Paramaribo den 5 Julij 1831.

De Opperbrandmeester,
H. G. ROUX.

E. J. WESENHAGEN en H. A. BUIJK, in kwaliteit als Testamentaire Executeuren van den Boedel wijlen den Heere G. H. BROUWER, verzoeken bij deze alle de genen die iets van gemelde Boedel deugdelijk te vorderen hebben, of verschuldigd zijn, daarvan opgave en betalingen te doen aan den tweede genoemde Executeur.

Paramaribo den 4 Julij 1831.

SCHOENEN MAGAZIJN
VAN
A. J. POSNANKI.

Ontvangen per Kapt. REMKES, een nieuw assortiment Heeren Laarzen, alle soorten van Dames, Heeren en Kinder Schoenen in differente prijzen, Koussen, Sokken, gelinieerde Grootboeken, Journalen en Memorialen, O. I. Zijde en fijne witte Linnen Zakdoeken, Linnen, Franjes, en diverse Goederen meer.

De ondergeteekende zijnen Winkel verplaats hebbende, en thans wonende aan de *Watermolen Straat*, in het Huis voorheen bewoond door wijlen den Heer F. P. BUDIKER, recommandeert zich verder aan zijne respective begunstigers, — en maakt mits deze bekend, dat het *domicilium citandi et executandi* van den Heer G. VAN LUIJK, ten zijne huize is.

Paramaribo den 6 Julij 1831.

ABM. PEREIRA.

De minderjarige Cs. WM. BREET vertrekt.

Paramaribo den 30 Junij 1831.

Mengelwerk.

EEN REEKS VAN SCHOONE GEDACHTEN.

(Vervolg van No. 53.)

105. Ieder laat zich in zijn betrekking voorstaan dat hij gelijk heeft, dat de reden aan zijn zijde is, dat die bestaat in zijne behoeften te vervullen, in alles daar te stellen, wat zijne persoonlijk belangen gunstig is, — hierdoor heeft men familie redenen, — redenen van staat, voor alle landen, voor alle jaren bestaan er reden —, welk een verschil tusschen de redenen; bij een jong mensch en een grijsaard! tusschen die van een vrouw en een kluizenaar! tusschen die van een krijgsman en een priester! — ieder heeft zijn reden en heeft in die betrekking gelijk, — — de wereld heeft gelijk, (zeide de hertog *de la Rochefoucould*) — wel zeker, en juist daarom, is niemand het ten dien opzigten met een ander van een gevoelen, om dat ieder zijne bijzondere wijze van denken heeft.

106. Is het een alleraangenaamst gevoel, bij de ontdekking dat wij een vriend bezitten, in hem, die wij ons vijandig veronderstellen. — het is niet minder grievend den man, die wij onzen vriend waanden, tegen ons als vijand te zien optreden.

107. Voor deugd mag men houden, de weldaad die gedaan wordt, zonder eenige hoop van beloning, en dikwerf ten koste van zijn eigen geluk en goeden naam.

108. Waarom bekommert de mensch zich zoo zeer in het toekomende?

Voor dat hij ter wereld kwam, heeft hij zich ontrust, hoe zijne ledematen, zijne zenuwen, zijn beengestel, zich zoude ontwikkelen? — geboren, heeft hij zich moeten bemoeijen hoe zijn oog zoude zien? hoe zijn ligchaam zich zoude bewegen? hoe hij in groei zoude toenemen? — deze bewerkingen hebben plaats gehad, zonder zijn weten, en zijn verre verheven boven alle menschelijke wetenschap. — indien de mensch zich geenzints heeft moeten ontrusten over zijn geboorte, waarom kwelt en bekommert hij zich zoo zeer over het leven en de dood? is hij niet altoos in dezelve hand, die hem daarstelde?

109. De begeerte om zijne bezittingen te vermeerderen, is wel uit den aart der zaak een goede eigenschap, maar zij wordt een gevaarlijk iets, wanneer die begeerte niet door de rede gewijzigd wordt.

Voor dat het gebruik van geld was ingevoerd, waren de begeertens zeer bepaald, en voorwerpen, die behoeftens waren, vervulden die, — het genaamt geld is een soort van eigendom, van zoo een uitgestrekt vermogen, dat dit de begeertens, tot den hoogsten trap doet toenemen. Om geld te hebben, wordt de mensch werkzaam; — en de fraaije voortbrengselen van kunsten en wetenschappen, wekken de verbeelding zoodanig op, dat ieder wenscht schoone huizen, landgoederen te bezitten, en alles wat sierlijk en schitterend is.

De behoeften vermenigvuldigen zich, de zinnelijkheid en verteerzucht neemt toe, de dorst naar rijkdommen wordt overmatig en wil bevredigd worden, ook zelfs ten kosten van eer en regtvaardigheid.

De overvloed door den koophandel of door overwinningen verkregen, veroorzaakt soms zeer nadeelige gevolgen — naar gelangen dat dezelve toenemen, verminderen de maatschappelijke banden — en worden eindelijk geheel geslaakt; — dit is zigtbaar in een magtige stad, die een geruimen tijd, door een uitgestrekten koophandel heeft gebloeit; — het Egoïsmus (alles aan zich zelfs opofferende begeerte) wordt de algemeenen regel, en de banden der bloedverwantschap weinig in het oog gehouden, — ieder bejaagt alleen zijn eigen belangen, — het uiterste der beschaving maakt dat de mensch eindigt, zoo als hij begonnen heeft, — het Egoïsmus is niet minder heerschend bij de hoogste trap van beschaving, als bij de laatste trap van wild en woestheid. (De mensch in de natuur staat.)

110. *Hesiodus* zegt, dat God den arbeid den mensch heeft opgelegd, als het middel om deugdzaam te blijven.

(Overgenomen.)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.